

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Sivilombudsmannen
Postboks 3 Sentrum
0101 Oslo

Sivilombudsmannen	
År/Saksnr. 10/1767	Dok.nr. 13
05 OKT. 2010	
Ark.kode 511	
L.nr.	Saksbeh. AES
Te.	

Deres ref
2010/1767

Vår ref
08/02049-247

Dato
4 OKT 2010

Sak om konsesjon til bygging og drift av kraftledning mellom Sima og Samnanger

Det vises til brev fra sivilombudsmannen av 17. september 2010 hvor det stilles oppfølgende spørsmål til departementets svarbrev av 30. august 2010.

Eksempler på førsteinstansvedtak av departementet i saker etter energiloven

Sivilombudsmannen ber om at det nevnes eksempler på andre saker etter energiloven enn de som gjelder anleggskonsesjon for kraftledning som har vært av "prinsipiell karakter" og/eller saker som har foranlediget interessekonflikter mellom forskjellige distrikter eller forsyningsområder, jf. formuleringen som er benyttet i resolusjonen fra 1924, og som har vært avgjort av departementet som førsteinstans.

Departementet vil her vise til sitt svarbrev av 30. august 2010. Her fremgår det at NVEs fullmakt omfatter saker om behandling av søknader om konsesjon til ordinære gasskraftverk, selv om sakene har vært konfliktfylte, av prinsipiell karakter og gjenstand for stor politisk debatt. Konsesjonsvurderingen i disse sakene har også omfattet de fleste av de miljøvirkninger som det etter nåværende praksis i gasskraftsaker skal tas stilling til etter forurensningsloven. Et annet saksområde med tilsvarende behandling gjelder vindkraftanlegg. NVE har også truffet vedtak i alle vindkraftsaker, selv om de fleste søknader om vindkraftanlegg har foranlediget interessekonflikter både lokalt og regionalt.

Departementet gjør for øvrig oppmerksom på at formuleringen fra resolusjonen fra 1924 om interessekonflikter mellom forskjellige distrikter eller forsyningsområder ikke er gjentatt i delegeringsvedtaket fra 1971 eller senere. Departementet finner grunn til å

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	Energi- og	Saksbehandler
Postboks 8148 Dep	Einar Gerhardsens plass 1	22 24 90 90	vannressursavdelingen	Trond Ulven
0033 Oslo		Org no.	Telefaks	Ingvaldsen
				22 24 63 71
http://www.oed.dep.no/		977 161 630	22 24 95 68	

presisere at interessekonflikter mellom ulike kommuner snarere er hovedregelen enn unntaket når det gjelder kraftledningssaker i regional- eller sentralnettet og også i saker om bygging og drift av vindkraftanlegg.

Departementet er ikke kjent med noen sak hvor NVE har avgitt innstilling og som deretter har vært avgjort av departementet som førsteinstans. Departementet har imidlertid av arbeidsmessige årsaker ikke sett seg i stand til å foreta en fullt ut systematisk gjennomgang av enhver sak som har vært behandlet de siste 86 år.

På denne bakgrunn må det konstateres at det er fast, konsekvent og langvarig praksis for at NVE avgjør konsesjonssakene i første instans. Dette har direkte rettslig betydning ved en isolert fortolkning av hvor langt NVEs avgjørelsesmyndighet rekker. I tillegg kommer at dette er en praksis som fullmaktsgiveren – departementet – fullt ut har ansett som hensiktsmessig, også i herværende sak. Departementet må selv være den nærmeste til å avgjøre hvor langt NVEs vedtakskompetanse rekker i denne saken.

Det finnes ett eksempel på at en sak om endring av vilkår satt for anleggskonsesjon etter energiloven er avgjort ved kongelig resolusjon, og ikke av NVE eller Olje- og energidepartementet. Det gjelder saken om tidsbegrenset dispensasjon fra vilkårene i anleggskonsesjonene etter energiloven for idriftsettelse av Tjeldbergodden og Nyhamna reservekraftverk som ble gitt ved kgl.res. 26. mars 2010.

Bakgrunnen for at søknaden ble avgjort ved kgl.res. var ikke det aktuelle forbeholdet i delegeringsvedtaket. Siden søknaden gjaldt muligheten til å kunne iverksette et tidsbegrenset tiltak av hensyn til kraftsituasjonen i Midt-Norge og at det hastet med en avklaring, var det behov for en effektiv og samordnet behandling av søknadene etter henholdsvis energiloven og forurensningsloven. Søknaden om midlertidig dispensasjon ble avgjort ved en kgl.res. fremmet av Miljøverndepartementet samme dag.

Formålstjenligheten av at vedtak eventuelt treffes på høyere nivå

Som det fremgår av departementets svarbrev av 30. august 2010, mener departementet generelt i kraftledningssakene, og i denne saken konkret, at det ikke er tvilsomt at NVE har fått delegert kompetanse til å fatte vedtak i førsteinstans. Behandlingen og avgjørelsen av saken om kraftledning på strekningen Sima - Samnanger var videre i tråd med fast og langvarig praksis.

Så lenge en er innenfor de skranker som følger av Grunnloven § 28 og det som måtte være fastsatt i vedkommende lovrettslig rammeverk, er det et politisk hensiktsmessighetsspørsmål hvordan myndighetsfordelingen og saksbehandlingen skal legges opp. Departementet har merket seg Sivilombudsmannens spørsmål på dette punktet med referanse til vassdragskonsesjonssaker. Det er her å bemerke at saker om vannkraftutbygginger og vassdragsreguleringer fra begynnelsen av konsesjonslovgivningen har blitt forelagt Stortinget ut fra hensynet til den samfunnsmessige disponeringen av naturressurser, spørsmålet om hjemfall og distriktenes andel av verdiskapingen. Fremføring av kraftledninger dreier seg først og fremst om utbygging av infrastruktur,

og kan i denne sammenheng ikke sammenlignes med vannkraftutbygginger og vassdragsreguleringer.

Betydningen av sakens konfliktnivå

Det er de objektive forholdene i den enkelte saken på tidspunktet for førsteinstansvedtaket som må være utgangspunktet for vurderingen. Som departementet også påpekte i svarbrevet 30. august 2010, var det etter departementets vurdering ingen slike spesielle forhold i denne kraftledningssaken som skulle tilsi at NVE ikke kunne fatte førsteinstansvedtak.

Når departementet likevel valgte å omtale konfliktnivået etter førsteinstansvedtaket, må det ses i sammenheng med utspill fra andre aktører i anledning sivilombudsmannens spørsmål. Disse utspillene syntes å legge til grunn at saken skulle være en sak av "prinsipiell karakter eller med betydelig motstridende samfunnsinteresser" utelukkende på grunnlag av utviklingen etter førsteinstansvedtaket og den etterfølgende offentlige debatt. Departementet er enig med sivilombudsmannen i at dette i seg selv neppe er noe egnet kriterium for fortolkningen av delegeringsvedtaket.

Spørsmålet om kontakt med NVE

Det har ikke vært kontakt mellom NVE og departementet om bruken av vedtaksmyndigheten i den foreliggende saken.

Med hilsen

Per Håkon Høisveen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Trond Ulven Ingvaldsen
avdelingsdirektør